

Semicentenarul primei Școli de calculatoare din România la Politehnica din Timișoara (1966-2016)

Politehnica din Timișoara, s-a încadrat cu consecvență în rândul marilor universități cu deosebire prin realizările de excepție ale dascălilor și cercetătorilor care au slujit-o cu credință, abnegație și devotament de-a lungul timpului.

Astfel, în anul 1960 În Institutul Politehnic Timișoara ia ființă Centrul de cercetare MECIPT - Mașina Electronică de Calcul a Institutului Politehnic Timișoara. Cercetările preliminare vizând concepția și dezvoltarea unui calculator electronic au demarat încă din anul 1956 sub conducerea d-lor Iosif Kaufmann și Wiliam Lovenfeld. În anul următor este pus în funcțiune MECIPT-1 primul calculator electronic construit într-o universitate românească, un calculator de generația 1-a realizat cu tuburi electronice. Ulterior la MECIPT s-au mai construit alte două calculatoare MECIPT-2 calculator de generația a doua în 1963, respectiv MECIPT-3, calculator de generația a 3-a, în 1969.

Bazat pe această frumoasă tradiție, în urmă cu 50 de ani, în anul 1966, la Institutul Politehnic din Timișoara, au avut loc două evenimente remarcabile care au condus la înființarea Școlii de calculatoare de la Timișoara:

În anul 1966 își finalizează studiile prima generație de ingineri specializați în calculatoare electronice din România în cadrul secției de Electromecanică, a Facultății de Electrotehnică. Acest proiect a demarat în anul 1964 când ia ființă Colectivul de calculatoare numerice, respectiv Ministerul de resort aprobă înființarea la Facultatea de Electrotehnică din Timișoara a unei grupe de studenți în specializarea Calculatoare electronice, cu program de învățământ propriu, grupă care se desprinde în anul IV dintre studenții secției de Electromecanică.

Tot în anul 1966, Ministerul Învățământului aprobă înființarea la Politehnica din Timișoara a primei secții de calculatoare electronice din România, pentru care în același an se organizează concursul de admitere pentru o cifra de școlarizare de 20 de studenți, cifră care în anul următor este suplimentată la 50 de studenți.

Ambele evenimente de o excepțională importanță îl au drept autor pe profesorul Alexandru Rogojan, prin ale cărui intense strădanii, s-a fondat la Politehnica din Timișoara prima Școală de calculatoare din Romania. Dintre membrii fondatori ai primei secții de calculatoare din România îi amintim pe: Profesorul Alexandru Rogojan, Vasile Pop, Iosif Hoffman, Crișan Strugaru, Iosif Kaufmann. Ulterior s-au adăugat colectivului de cadre didactice Aurel

Soceneanțu, Vasile Baltac, Dan Farcaș, Ionel Munteanu, Volker Popovici, Mircea Ciugudean, Ioan Naforniță, Virgil Tiponuț, Emil Petriu, Ioan Jurca, Mircea Vlăduțiu, Ionel Jian, Ștefan Holban, Dorina Petriu, Anca Bica, Rada Coloja, Voicu Groza, Mircea Stratulat, Radu Stoinescu, Viorel Coifan, ș.a.

Festivitatea de celebrare a 50 de ani de la fondarea primei Școli de calculatoare din România la Politehnica din Timișoara a fost organizată pe data 21 octombrie 2016 în Amfiteatrul “Alexandru Rogojan” al Facultății de Automatică și Calculatoare din Timișoara sub auspiciile Universității Politehnica Timișoara, ale Academiei de Științe Tehnice din România - Filiala Timișoara, ale Facultății de Automatică și Calculatoare de la Timișoara și nu în ultimul rând ale Departamentului Calculatoare și Tehnologia Informației al UPT. Emoționanta adunare a fost prezidată de către prof.dr.ing. Viorel Șerban, Rectorul Universității Politehnica Timișoara, acad. Ionel Valentin Vlad, Președintele Academiei Române, prof.dr.ing. Nicolae Robu, Primarul Municipiului Timișoara, Dr. Christian von Albrichsfeld, Director Continental, prof.dr.ing. Radu-Emil Precup, Decanul Facultății de Automatică și Calculatoare, prof.dr.ing. Mihai Micea, Directorul Departamentului Calculatoare și Tehnologia Informației și prof.dr.ing. Vladimir-Ioan Crețu, fost Director al Departamentului Calculatoare în perioada 1992-2016.

Festivitatea a debutat cu cuvântul de salut al Rectorului Universității Politehnica Timișoara, prof.dr.ing. Viorel Șerban, al Președintelui Academiei Române, acad. Ionel Valentin Vlad și al Primarului Timișoarei, prof.dr.ing. Nicolae Robu. În continuare prof.dr.ing. Vladimir-Ioan Crețu a prezentat istoricul Centrului Mecipt, al Catedrei de Calculatoare și al învățământului de calculatoare de la Politehnica din Timișoara precum și activitatea și realizările științifice ale Scolii de Calculatoare timișorene. În continuare, prof.dr.ing. Mihai Micea, a prezentat realizările actuale ale Departamentului Calculatoare și Tehnologia Informației.

În cadrul adunării omagiale au luat cuvântul personalități de marcă, academicieni, rectori, absolvenți, reprezentanți ai companiilor. Dintre aceștia se remarcă prof.dr.ing. Alexandru Nichici, fost rector al Politehnicii și cadru didactic al secției de calculatoare, prof.dr.ing. Vasile Baltac, membru al MECIPT și cadru didactic al secției de calculatoare electronice, ing. Dorin Mazilu, absolvent al primei generații de ingineri calculatoriști în 1966, prof.dr.ing. Groza Voicu de la Universitatea din Ottawa, fost cadru didactic și decan al Facultății AC, acad. Ioan Dumitrache de la Politehnica din București, dr. Christian von Albrichsfeld, din partea reprezentanților companiilor IT din Timișoara.

Partea următoare a adunării a fost dedicată prezentării mesajelor din partea universităților și departamentelor de calculatoare din țară. Astfel au luat cuvântul prof.dr.ing. Mariana Mocanu – Directorul Departamentului Calculatoare al Universității Politehnica din București, prof.univ. dr. Viorel Negru – Președintele Senatului Universității de Vest din Timișoara, prof.dr.ing. Sergiu

Nedevschi – Prorector al Universității Tehnice din Cluj-Napoca, Prof.dr.ing. Vasile-Ion Manta – Decanul Facultății de Automatică și Calculatoare, Universitatea „Gh. Asachi” din Iași, prof.dr.ing. Marius Brezovan – Directorul Departamentului Calculatoare și Tehnologia Informației, Universitatea din Craiova, prof.dr.ing Adrian Graur, – fost rector al Universității “Ștefan cel Mare” din Suceava, prof.dr.ing. Vințan Lucian – absolvent al secției calculatoare al UPT, Universitatea “Lucian Blaga” din Sibiu, prof.dr.ing. Mirela Pater – absolvent al secției calculatoare al UPT, Universitatea din Oradea.

În cea de-a treia parte a adunării omagiale, prof.dr.ing. Radu-Emil Precup, Decanul Facultății AC a UPT, a înmânat plachete omagiale sponsorilor care au sprijinit acest eveniment. Este vorba despre companiile Visma - manager Sorin Rotaru, Hella – manager Gelu Muraru, OCE - manager Adrian Ivan, Yazaki - manager Alexandru Ciprian Stoica, Continental - manager Christian von Albrichsfeld, KROHNE - manager Dacian Tudor, Azur - manager Iacab Zoltan, Avelgo - manager Mihai Tătăran, Saguaro Technology - manager Tiberiu Hidi, Soft Nrg - manager Dan Platon, Lansadi Com - manager Mihai Avram.

Adunarea omagială s-a încheiat într-o atmosferă entuziastă.

În cursul după-amiezii aceleași zile, au fost organizate vizite la laboratoarele de specialitate ale Departamentului Calculatoare și Tehnologia Informației, la muzeul Departamentului precum și la Calculatorul MECIPT din incinta bastionului Theresia, vizite care s-au bucurat de un înalt interes din partea participanților. În continuare a avut loc o vizită la noul corp al Bibliotecii UPT din B-dul V.Pârvan, urmată de două conferințe de mare interes. Prima conferință intitulată “Formarea viitoarelor generații de ingineri IT. Tendințe și provocări” a fost susținută de Acad. Ioan Dumitrache. Ce-a de-a doua conferință cu titlul “ Profesii și profesionalism în IT (50 de ani de evoluție)” a fost susținută de prof.dr.ing. Vasile Baltac. Ambele conferințe au stârnit un real interes fiind urmate de discuții pe marginea problematicii abordate.

Acest eveniment istoric a cărui semnificație depășește simpla sa rememorare, reprezintă un moment de referință în istoria dezvoltării științei și ingineriei calculatoarelor din România în general, a învățământului românesc de calculatoare în special. În același timp, evenimentele celebrate cu acest prilej, constituie priorități absolute la nivel național, care situau țara noastră printre țările cele mai avansate la momentul respectiv, în domeniul tehnicii de calcul. Toate acestea au fost posibile drept urmare a strădaniilor de excepție ale regretatului prof. Alexandru Rogoian, ctitorul acestei Școli și ale colectivului de cadre didactice entuziaste care activau în Politehnică.

Este meritul părinților fondatori acela de a fi finalizat în condițiile extrem de dificile la acea perioadă construcția și desăvârșirea primei Școli de calculatoare și de a fi demarat prima secție de calculatoare electronice din Romania.

Este și rațiunea pentru care, azi la 50 de ani de la aceste evenimente, un grup de cadre didactice inimoase s-au dedicat pregătirii și organizării sărbătoririi Jubileului acestui eveniment remarcabil.

Deoarece suntem datori trecutului, la anumite momente de timp este important și necesar să rememorăm și să evidențiem realizările remarcabile, cu deosebire prioritățile la nivel național, drept elemente de susținere, încurajare și consolidare a unor tradiții valoroase precum sunt cele ale Politehnicii din Timișoara. Astfel de rememorări se constituie într-un puternic suport motivațional și în același timp într-un imbold benefic pentru activitatea de viitor.

Timișoara 25 octombrie 2016

Prof.emerit dr.ing.Vladimir-Ioan Crețu